

**ВАРТІСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СПОЖИВАННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ПІДЗЕМНИМИ
ЗАЛІЗОРУДНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ**

Вступ. Електроенергетична незалежність підприємств залізорудної промисловості, в умовах сучасних економічних перетворень, може розглядатися, як одне з найважливіших завдань держави. Одним з напрямів забезпечення електроенергетичної незалежності є аналіз пропорційності розподілу показників обсягу спожитої електроенергії та її вартості, аналізу структури є визначення міри концентрації ознаки, яка вивчається, відповідно до одиниць сукупності або в оцінці нерівномірності його розподілу. Серед завдань аналізу пропорційності залізорудної галузі України основне місце належить завданню впорядкування узгодженості розподілу таких електроенергетичних показників, як ресурсів і результатів діяльності; обсягу споживання електроенергії та її вартості для підприємств залізорудної галузі України. При цьому, для його проведення за групову ознаку обрані підприємства залізорудної галузі Криворізького регіону.

Мета. Означення вартісних тенденцій споживання електричної енергії на засадах математико-статистичного моделювання.

Основний зміст. З метою формалізації у процесі побудови моделей пропорційності в узагальненому вигляді умовно приймаємо, що це пропорційність розподілу результативної (вартість спожитої електроенергії) та факторної (обсяги спожитої електроенергії) ознак. Одним з напрямків формування базової складової електроспоживання у гірничозбагачувальних підприємств є забезпечення оптимальних пропорцій між попитом і пропозицією електроенергетичних ресурсів на ринку [1-3]. Таким чином, отримано кількісні характеристики динаміки питомої ваги обсягів спожитої електроенергії ($d_{фак}$, %), динаміки коефіцієнтів локалізації ($d_{рез}/d_{фак}$, %). Отримані кількісні показники надані в табл. 1.

Таблиця 1

Підприємство/рік	Кількісно-вартісні показники споживання електроенергії				
	2014	2015	2016	2017	2018
Динаміка питомих обсягів спожитої електроенергії (%)					
ш. Жовтнева	22,8	21,6	22,7	21,3	22,0
ш. Родіна	33,8	32,6	34,0	32,8	33,7
ш. Гвардійська	21,3	25,6	21,4	25,6	22,5
ш. Тернівська	21,9	20,1	21,9	20,3	22,5
Динаміка коефіцієнтів локалізації (%)					
ш. Жовтнева	1,05	1,01	1,25	0,93	1,01
ш. Родіна	1,03	0,99	0,98	1,07	1,01
ш. Гвардійська	0,83	0,99	0,90	1,06	1,01
ш. Тернівська	1,08	0,99	0,93	0,92	1,14

де $d_{рез}$ – частки результативної ознаки; $d_{фак}$ – частка факторної ознаки. Дослідження пропорційності створює передумови для вдосконалення управління електроенергетичними процесами в частині узгодження розподілу взаємозв'язаних показників, результатів діяльності та чинників, які істотно впливають на характер узгодженість розподілів [1].

Висновки. Аналіз наведених даних дозволяє визначити, що з часом спостерігається зростання значень коефіцієнтів локалізації для таких підприємств, як шахти Жовтнева та Тернівська, для підприємств ш. Родіна та ш. Гвардійська спостерігається відносна стабільність коефіцієнтів локалізації за останні роки. Визначення коефіцієнтів локалізації дозволило ранжувати підприємства і відповідно дослідити динаміку формування коефіцієнта концентрації задля забезпечення ефективного розподілу та споживання електроенергії.

Список літератури

1. Головач А.В. Статистичне забезпечення управління економікою: прикладна статистика / А.В. Головач, В.Б. Захожай, Н.А. Головач // Київ: КНЕУ, 2005. – 410 с.
2. Царук А. Ю. «Система економіко-математичного моніторингу залізорудного гірничо-збагачувального виробництва», *Наук. вісн. ЧДІЕУ. Регіональна економіка*, № 1 (21), 2014. – с. 47-50.
3. Додонов Б. Моніторинг енергоефективності України / Б. Додонов // Київ: Наукова думка, 2016. – 20 с.